

ELŐSZÓ

A Szegedi Tudományegyetem Régészeti Tanszéke hagyományosan előtérbe helyezte/helyezi a tehetséggondozást. Az Országos Tudományos Diákköri Konferencián, az Új Nemzeti Kiválóság Programban és mindenfajta egyéb szakmai pályázaton, konferencián, versenyben való megmérettetés mellett a fiatal archeológusok képzésében új lehetőség nyílt néhány évvel ezelőtt. Eddigi hosszú, fordulatokban gazdag és általában nem szerencsés története után a nagy elődök, Buday Árpád és Banner János által alapított intézeti gyűjtemény visszakerült az egyetemre – hazatért. Rengeteg munkával járó rendbetétele, szakszerű elhelyezése éveket vett (és vesz) igénybe, de egyben hatalmas lökést adott a Szegeden tanuló régészhallgatók szakmai fejlődésének és – nem utolsó sorban – közösségi életének. Immár több diáknemzedék mondhatja el magáról, hogy részt vett a tárgyak azonosításában, csomagolásában, bemutatásában. Igen, ha szerényebb méretekben is, mint Budayék idejében, de újjászületett a tanszéki leleteket felvonultató kiállítás, amely jelentős részben az egyetemisták munkáját dicséri. És egyáltalán nem utolsó sorban: hosszú évtizedek után most már úgy tudják személyesen kézbe venni a leleteket anyagismeret órán a jövőendő régészek, hogy ki sem kell lépniük az egyetem kapuján.

Hallgatóink a muzeológia alapjait nem csak a leltárkönyvek és -számok világában tanulják meg. Bőségesen nyílik alkalmuk a múzeumpedagógiai fogások elsajátítására és gyakorlására a kari Nyílt Napok, Kutatók Éjszakái, Régészet Napjai és más, „napokhoz” nem kötött foglalkozások alkalmával, így elmondható, hogy az óvodás korúaktól kezdve minden generáció ismerkedhetett már a régészettel a szegedi bölcsészkaron, és ennek is a tanszéki gyűjtemény adott kereteket.

Mostani vállalkozásunknak, a tanszéki gyűjteményt egy-egy korszak néhány jelentősebb lelőhelyének anyagán keresztül bemutató kötetnek talán a legfontosabb és legrokonoszevesebb jellemzője, hogy igazi kollektív és mélyen demokratikus mű. Nem sok olyan kiadvány születik, amelyben a szerzők „társadalmi státusza” ilyen széles skálán mozog: egyaránt találunk itt másodéves alapképzésben tanuló régészhallgatót, frissen végzett szakembert, doktoranduszt és tapasztalt régészt, fiatal és kevésbé fiatal egyetemi oktatót. Több szerzőnek ez lesz az első közleménye, a „zsengéje” azon a publikációs listán, amely ezután remélhetőleg folyamatosan fog bővülni. A szakmai összefogást erősítették azok a kollégák, akik tanácsaikkal, a cikkek lektorálásával járultak hozzá a kiadvány sikeréhez. Köszönettel tartozunk önzetlen munkájukért!

Mintegy száz évvel a szegedi egyetemi régészeti gyűjtemény létrehozása után visszakanyarodtunk az alapítók szándékához – legyen kezűgyben egy olyan „élő”, nem csak a könyvek illusztrációiból megismerhető leletanyag, amellyel a régészhallgatók személyesen találkozhatnak. És tegyük hozzá, a jelen kiadványból ítélve, nemcsak azt tanulják meg, hogyan írják le és kelezik a tárgyakat, hanem azt is, miként adjanak számukra értelmet.

Szeged, 2020. július 10.

Kulcsár Valéria
egyetemi docens, szerkesztő